

Ekonomi Okuryazarl??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ekonomi Okuryazarl??? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20831>

Özet

Ekonomi Okuryazarlı??? Ölçe?i, bireylerin **ekonomi okuryazarlı??? düzeylerini** ve günlük finansal yönetim becerilerini ölçmek amacıyla geliştirilmi? psikometrik bir araçtır. Ölçe?in geçerlik ve güvenirlik çalışmaları Gerek ve Kurt (2011) tarafından gerçekleştirilmiştir. Başlangıçta 38 maddeden oluşan ölçek, yapılan faktör analizleri ve psikometrik değerlendirmeler sonucunda 34 maddelik nihai formunu almıştır. Ölçek, özellikle üniversite öğrencilerinin ekonomik bilgi ve davranışları tutarlı bir şekilde değerlendirebilme yeteneğini kanıtlamıştır.

Anahtar Kelimeler

Ekonomi okuryazarlı???, finansal okuryazarlık, psikometri, geçerlik, güvenirlik, faktör analizi, test-tekrar test.

Yazarlar

S. Gerek, A. A. Kurt.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, bireylerin ekonomik kavramları anlama, yorumlama ve günlük yaşamdaki finansal kararları bilinçli bir şekilde verebilme yeteneklerini kapsayan **ekonomi okuryazarlı??? seviyelerini** belirlemektir. Bu ölçüm aracı, bireylerin ekonomik bilgi düzeyleri ile pratik finansal davranışları arasındaki ilişkiyi ortaya koyarak eğitim programlarının etkinliğini değerlendirmeye yardımcı olmayı hedeflemektedir.

Yapı

Ekonomi Okuryazarlı??? Ölçe?i, bireylerin temel **ekonomik** prensiplere, rasyonel karar verme süreçlerine ve kişisel finans yönetimi becerilerine ne kadar hakim olduğunu ölçen çok boyutlu bir yapıyı hedeflemektedir. Bu yapı, sadece teorik bilgiyi değil, aynı zamanda bütçeleme, borç yönetimi ve tasarruf alışkanlıkları gibi pratik uygulamaları da kapsamaktadır. Ölçek, kişisel finansal yeterliliğin temel bir göstergesi olarak tasarlanmıştır.

Geçerlik

Ölçe?in **yapı geçerli?i**, Gerek ve Kurt (2011) tarafından açıklayıcı faktör analizi (AFA) uygulanarak test edilmiştir. Açıklayıcı faktör analizi, birbirleriyle ilişkili çok sayıda değişkeni bir araya getirerek, değişkenler arasındaki ilişkilerden hareketle az sayıda ve anlamlı yeni değişkenler (faktörler) bulmayı amaçlamaktadır. Bu istatistiksel yöntem, ölçülen kavramlar arasındaki ilişkilerin daha kolay anlaşılmasına ve ölçe?in teorik yapıyı ne ölçüde temsil ettiğinin

belirlenmesine olanak tan?m??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in ölçtü?ü nitelik aç?s?ndan zaman ba?lam?ndaki tutarlılı??n? test etmek için **test-tekrar test güvenilirlik** katsay?s?, bir ba?ka deyi?le kararlılık katsay?s? hesaplanm??t?r. Güvenirlik çal??mas? için ölçek, Anadolu Üniversitesi Fen Fakültesi Matematik Bölümünde öğrenim gören öğrencilere üç hafta ara ile iki kez uygulanm??t?r. ?ki uygulama aras?ndaki ili?ki, Pearson Momentler Korelasyon Katsay?s? ile hesaplanm??t?r. Buna göre iki uygulama aras?nda yüksek düzeyde pozitif anlamlı ili?ki oldu?u görülmü?tür . Bu sonuç, ölçe?in ölçtü?ü yap?y? zaman içinde tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, geli?tirme a?amas?nda 38 madde ile ba?lam??t?r. Uygulanan aç?klayıcı **faktör analizi** i?lemleri s?ras?nda, belirlenen psikometrik ölçütleri (örne?in, faktör yükleri ve madde-toplam korelasyonlar?) sa?lamad??? tespit edilen 15., 29., 31. ve 35. maddeler ölçekten ç?karılm??t?r. Bu eleme süreci sonucunda, Ekonomi Okuryazarlı??? Ölçe?i'nin son ve geçerli formu 34 maddeden olu?maktadır. Bu yap?, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? temel ekonomik okuryazarlık boyutlar?n? temsil etmektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: 34 madde içeren 5'li **Likert ölçe?i**.

Language Available: Türkçe

Population Group: Üniversite Öğrencileri

Age Group: Genç Yeti?kinlik

Population Details: Anadolu Üniversitesi Fen Fakültesi Matematik Bölümü öğrencileri örneklem olarak kullanılm??t?r.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i. Derecelendirme, "1-en az" (en düşük kat?lım/uygunluk) ve "5-en çok" (en yüksek kat?lım/uygunluk) ?eklinde yap?lmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Finansal davran??, öğrenci, ekonomik bilgi, tutarlılık, yap? geçerlili?i, test geli?tirme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: sgerek@anadolu.edu.tr

Correspondence Address: Anadolu Üniversitesi, Eski?ehir (Referans bilgisine dayal? ç?kar?m).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2011

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m? ve izin ?artlar? hakk?nda detayl? bilgiye ula?mak için yazarlarla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Gerek, S. ve Kurt, A. A. (2011). Ekonomi Okuryazarl??? Ölçe?inin geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Uluda? Üniversitesi ?ktisadi ve ?dari Bilimler Fakültesi Dergisi Uluda? Journal of Economy and Society*, 1, 59-73.

Makalenin orijinal PDF ba?lant?s? ?uradan eri?ilebilir: acarindex.com

Ölçekle ilgili ek bir PDF kayna?? ?uradan indirilebilir: ekonomi-okuryazarligi-olcegi-toad.pdf

Ekonomi Okuryazarl??? Ölçe?i Maddeleri

Ölçek toplam 34 maddeden olu?maktadır. Maddeler 5'li Likert format?nda derecelendirilmektedir. A?a??da ölçekten bir örnek madde sunulmu?tur:

Örnek Madde: "Taksitlendirme yaparken gelirim göz önünde bulundururum ."